

Statistiska meddelanden

Beställningsnummer
E 15 SM 9111

P 3/7

Energistatistik – månadsrapport september 1991

Tillförsel och användning av el, olja, naturgas, kol samt energiprisindex*

Energy statistics – monthly report on electrical energy, petroleum products, gas, coal and price indices for energy commodities.

Publiceringen ändras 1992

Publiceringen av månadsstatistiken i statistiska meddelanden serie E, kommer att upphöra från och med årsskiftet, då statistiken i stället kommer att redovisas

- i tabellbilagan till SCB-indikatorer tillsammans med annan ekonomisk korttidsstatistik och
- i specialrapporter för el- och oljestatistik som tas fram på beställning. På sidorna 18–20 i föreliggande månadsrapport visas exempel på hur en sådan rapport skulle kunna se ut.

Den månatliga energistatistiken kommer liksom tidigare även att publiceras i sammandrag i Allmän månadsstatistik.

* Uppgifterna avser september 1991. Uppgifterna om kolimport avser augusti 1991.

STATISTISKA **SCB** CENTRALBYRÅN

**Producent
Förfrågningar**

SCB, Enheten för energi och priser
Eva Johanson, tfn 019–17 61 22
Gunnar Bodin, tfn 019–17 63 22
Gunnel Bengtsson, tfn 019–17 61 46

© 1991 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas från SCB Förlag, 701 89 Örebro, tfn 019–17 68 00 eller telefax 019–17 69 32.

**Serie
Från trycket**

E–Energi ISSN 0349-5299
4 december 1991. SCB-Tryck, Örebro. Miljövänligt papper

© 1991 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained from SCB-Publishing Unit, S-701 89 Örebro, Sweden

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

SCB sammanställer löpande mer detaljerade tabeller, än de som redovisas i denna rapport avseende elförsörjningen samt leveranser av petroleumprodukter. Dessa tabeller finns att tillgå ca en vecka före tidpunkten för utgivning av denna publikation.

Intresserade kan ta kontakt med SCB (Eva Johanson, tel 019–17 61 22) för närmare information av innehållet i dessa tabeller och om möjligt att ytterligare bearbeta den befintliga statistiken inom ramen för vår uppdragsverksamhet.

Innehållsförteckning

Sid

Sammanfattning av resultaten	4
Jämförelsetal, säsongrensning och glidande medeltal – en förklaring	5
El:	
Produktion, import och export	6
Användningen totalt	7
Användningen inom industrin	8
Sveriges elutbyte med övriga Norden	9
Den månatliga elstatistikens uppläggning	9
Olja:	
Import och export	10
Produktion och totala leveranser	11
Leveranser till användare	12
Den månatliga oljestatistikens uppläggning	12
Import och förbrukning av kol	13
Import och leveranser av naturgas	14
Energiprisindexar:	
Bakgrundsinformation om energiprisindexar	15
Importprisindex	16
Producentprisindex	16
Index för inhemsk tillgång	17
Konsumentprisindex	17
Exempel på specialrapporter	18

Sammanfattning

Elförsörjningen

Den totala elanvändningen inom landet minskade 7 % under september 1991 jämfört med motsvarande månad föregående år (temperaturkorrigerat värde -5 %). Industrins användning minskade 3 % och förbrukningen inom bostäder, service m m minskade 6 % under samma period (temperaturkorrigerat värde för bostäder, service m m ger 1 % minskning).

Under tolv månadersperioden oktober 1990 – september 1991 har den totala elanvändningen ökat med 3 % (temperaturkorrigerat var ökningen 6 %). Industrin minskade under samma period sin förbrukning med 2 %. Bostäder, service m m har under perioden ökat sin förbrukning med 7 %. Temperaturkorrigerat är ökningen dock 2 %.

Elproduktionen var under september 11 % lägre än motsvarande månad föregående år. Vid jämförelse mellan tolv månadersperioden oktober 1990 – september 1991 och motsvarande period ett år tidigare har produktionen ökat 2 %. Uttaget från vattenkraftverken minskade med 6 % medan kärnkraften ökade med 11 %. Vattenkraften svarade för 45 % av elproduktionen, kärnkraften för 51 % och konventionell värmekraft för 4 % under den senaste tolv månadersperioden. Ett år tidigare var motsvarande siffror 49 % vattenkraft, 47 % kärnkraft och 4 % värmekraft.

Importen var under september 1991 369 GWh och exporten 265 GWh. Produktionen var under september 9 847 GWh. Till avkopplingsbara elpannor användes 442 GWh.

Utvecklingen på oljemarknaden

Oljeföretagens totala leveransvolym av oljeprodukter (exkl smörjmedel, asfalt o d) var under september i år 13 % högre än under motsvarande månad förra året. Den största ökningen (+38 %) noterades för tunn eldningsolja (s k villaolja). Leveranserna av dieselbrännolja ökade också kraftigt (+18 %). För motorbensin uppmättes en ökning på 7 %. De kraftiga ökningarna av dieselbrännolja och tunn eldningsolja förklaras bl a av att oljeinköpen i september i fjol var små på grund av de prisökningar som följde med krisen vid Persiska viken. För tjocka eldningsoljor noterades en ökning på 1 % jämfört med september månad förra året.

Sammantaget för den senaste tolv månadersperioden (t o m september i år) var den totala leveransvolymen av oljeprodukter 8 % lägre än under motsvarande period ett år tidigare. Leveranserna av motorbensin minskade med 2 %, dieselbrännolja med 8 % och tunn eldningsolja med 11 %. Den kraftigaste nedgången uppmättes för tjocka eldningsoljor (-18 %).

Importpriset (i svenska kronor) på råolja var 3 % högre än i augusti och var därmed 29 % lägre än i september 1990. Importpriserna för raffinerade produkter ökade med 1 % jämfört med augusti och var därmed 25 % lägre än i september förra året.

I konsumentledet var såväl priset på eldningsolja (till egna hem) som priset på motorbensin oförändrat jämfört med augusti. Priset på både eldningsolja och bensin var därmed 9 % lägre än i september förra året.

Säsongrensning, jämförelsetal och glidande medeltal – en förklaring.

I denna publikation används några olika metoder som är till för att underlätta analyser av energiutvecklingen.

Säsongvariationer

Teorin bakom de metoder som används är, starkt förenklat, att utvecklingen som beskrivs i en tidsserie till en del kan bero på säsongmässiga variationer som regelbundet återkommer. Ett exempel på detta är att elanvändningen för gruppen "bostäder, service m m" regelmässigt är mycket lägre under sommaren än under vintern, vilket innebär att elanvändningen i oktober alltid är högre än i september. Det är därför inte alltid meningsfullt att jämföra det faktiska värdet för en månad med det faktiska värdet från föregående månad. För att underlätta tolkningen av siffrorna gäller det då att uppskatta och rensa bort den säsongbundna ökningen för att få fram den utveckling som inte är säsongberoende. I denna rapport har uppgifterna om tillförsel och användning av el säsongrensats, medan uppgifterna om kol och olja utjämnats med tre månaders glidande medelvärde.

Av tabell- och diagramrubrikerna framgår alltid vilken metod som använts och hur eventuella jämförelser är gjorda. I serierna i elavsnittet har vi i samtliga fall ett säsongmönster och följaktligen redovisas säsongrensade jämförelser. I de övriga avsnitten har inga säsongmönster konstaterats och andra metoder för jämförelser har fått användas.

Långsiktig utveckling

Den långsiktiga utvecklingen kan utläsas ur diagrammen. Dessutom ges genomgående i alla tabeller utom pristabellerna den årsvisa trendutvecklingen genom en jämförelse av värdet för den senaste 12-månadersperioden med värdet för den närmast föregående 12-månadersperioden. Här är det inte nödvändigt att använda säsongrensade värden då perioderna ligger i direkt anslutning till varandra och var och en innehåller alla säsonger.

I diagrammen redovisas antingen säsongrensade värden eller utjämnade värden. I diagrammen där det inte redovisas säsongrensade värden uppvisar de orensade uppgifterna ett så taggigt mönster att det är svårt att tolka diagrammen. För att underlätta läsandet av dessa, har serierna utjämnats med ett 3-månaders glidande medeltal. Det innebär att man ersätter det aktuella värdet med medelvärdet av föregående, aktuellt och efterföljande värde. Seriernas sista värden går ej att utjämna på detta sätt och sist i serierna har därför de ursprungliga värdena fått stå kvar.

Vill Du veta mer om de metoder som används så hör gärna av Dig till SCB.

Säsongrensningen har i detta fall gjorts med den metodik som under programnamnet X-11 ursprungligen utvecklats vid Bureau of the Census, USA.

Tillförsel

Elproduktionen fördelad på kraftslag samt import och export

	Augusti 1991	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån. säsongrensat	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.	För- del- ning på kraft- slag
	GWh	GWh	%	%	%
Vattenkraft	4 083	4 180	-3	-6	42
Kärnkraft	5 008	5 298	-11	11	54
Mottryck*	264	323	5	6	3
Kondens + gasturbin*	38	46	45	3	0
Total produktion	9 393	9 847	-7	2	100
Import	230	369	91	-38	.
Total tillförsel	9 623	10 216	-6	-1	.
Export avgår	608	265	-56	-42	.
Användning inom landet	9 015	9 952	-4	3	.

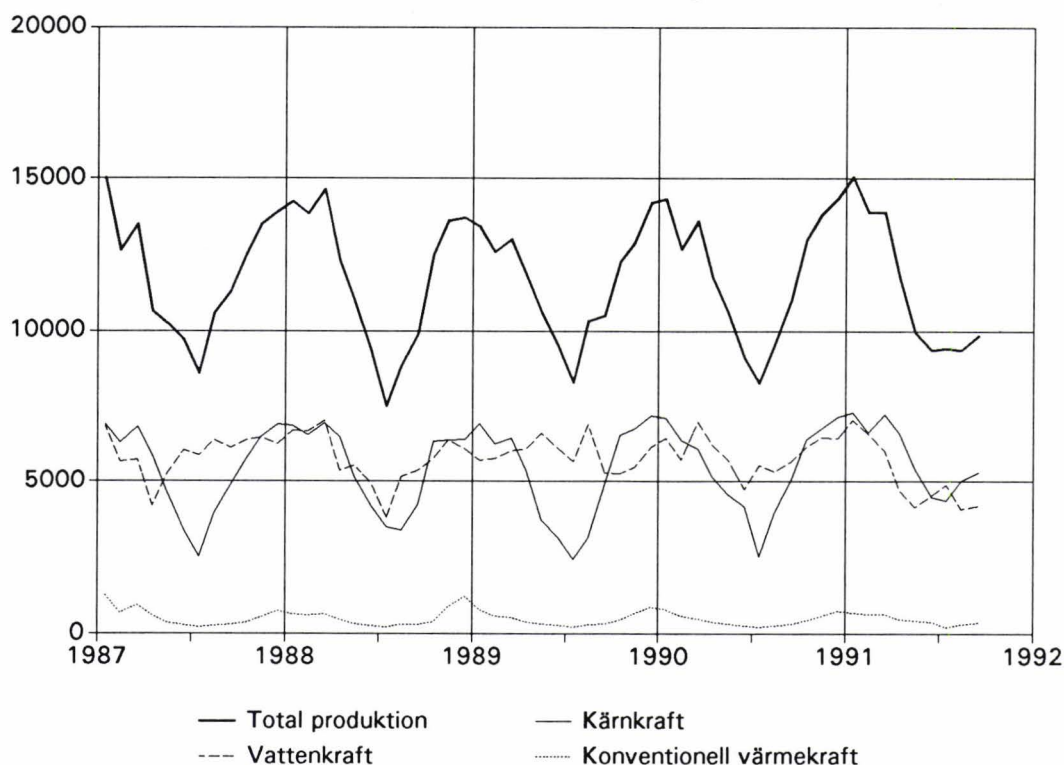
Definitioner och kommentarer

Produktionen redovisas netto. Det innebär att den elanvändning som sker i direkt samband med produktionen inte ingår (s k egenförbrukning). Den elförbrukning som används för pumpning i s k pumpkraftverk är ej medtagen i värdena för vattenkraft.

I mottrycksproduktionen ingår även uppgifter för dieselmotkraftvärmeverk.

* Mottryck och kondens + gasturbin utgör tillsammans det som normalt kallas konventionell värmekraft.

Elproduktionen fördelad på kraftslag. GWh

Användning

Definitioner och kommentarer

Bostäder, service m m. Här framkommer användningen som en restpost och avser många olika områden där de mest elförbrukande är: bostadsuppvärmning och hushållsel, detaljhandel, jordbruk och skogsbruk, fastighetsförvaltning med anslutna värmecentraler, hälso- och åldrvård.

Uppgiften för gruppen "bostäder, service m m" redovisas också temperaturkorrigerad. Det innebär att de är korrigerade för effekten av utetemperaturens avvikelse från periodens normaltemperatur.

Övriga användargrupper är indelade enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI) enligt följande:

Industri avser gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri enligt SNI 2 och 3.

Värmeverk m m avser el-, gas-, värme- och vattenverk enligt SNI 41 och 42.

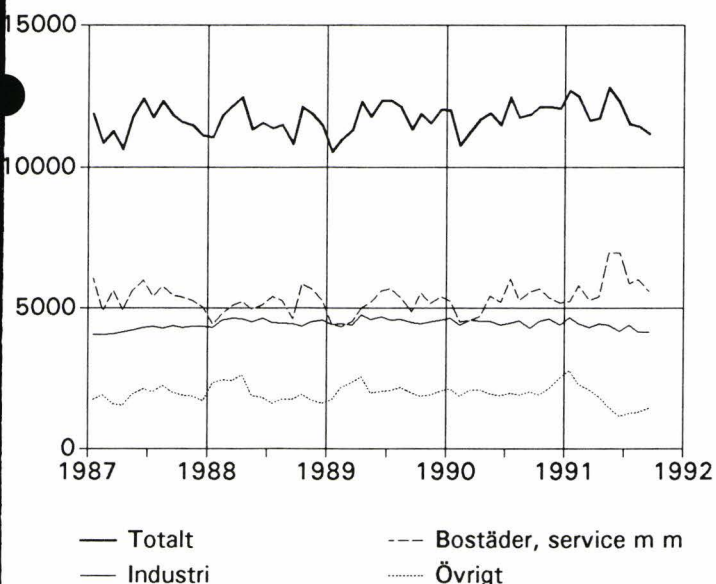
Järnv, spårv, buss avser SNI 7111 och 7112.

Elanvändningen fördelad på användargrupper

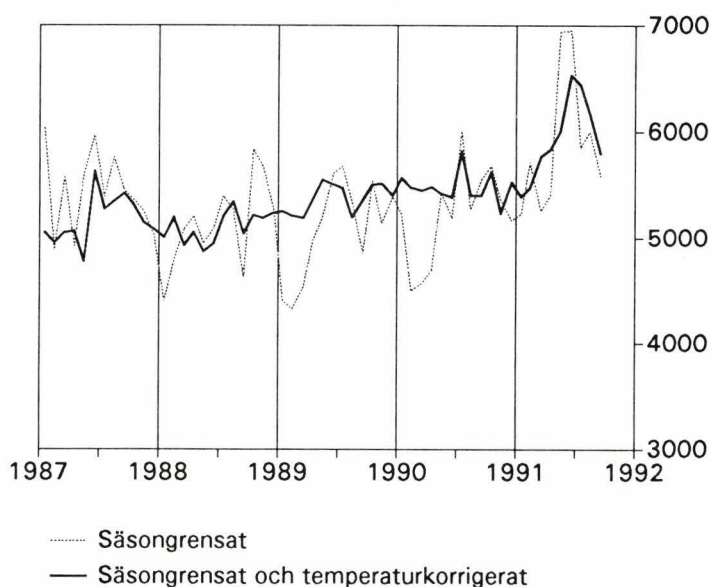
	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån. säsongsrens	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.	För- del- ning på an- vändar- kate- gori
	GWh	%	%	%
Bostäder, service mm	4 394	-7	7	44
" tempkorr	4 157	-6	2	.
Industri	4 205	0	-2	42
Värmeverk mm	483	3	3	5
Järnv, spårv, buss	193	-1	0	2
Förluster	677	19	3	7
Anv. inom landet*	9 952	-2	3	100

* Därav avkopplingsbar kraft till elpannor 442 GWh.

Elanvändningen inom landet fördelad på några större användargrupper. Säsongsrensade månadsuppgifter. GWh

Elanvändningen för bostäder, service m m. – En jämförelse mellan temperaturkorrigerade och icke temperaturkorrigerade uppgifter. GWh

Användning inom industrin

Elanvändningen inom industrin fördelad på industribranscher

	September 1991	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån. säsongrensat	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.	Fördelning på användarkategori
	GWh	%	%	%
Gruvor o mineralbrott	193	2	2	5
Livsmedelsindustri m m	200	-5	-2	5
Massa- och pappersindustri m m	1 583	3	0	38
Kemisk industri m m	560	4	-6	13
Järn- och stålverk m m	604	-1	-7	14
Verkstadsindustri	574	-6	-1	14
Övrig industri	491	-4	-9	12
Industri totalt	4 205	0	-2	100

Definitioner och kommentarer

Grupering av industrin är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här nedan redovisas i detalj vad som ingår i de olika delgrupperna i tabellen.

Industri totalt: Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri (SNI 2 och 3)

Gruvor och mineralbrott: Gruvor och mineralbrott (SNI 2)

Livsmedelsindustri mm: Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri (SNI 31)

Massa- och pappersindustri m m: Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri (SNI 34)

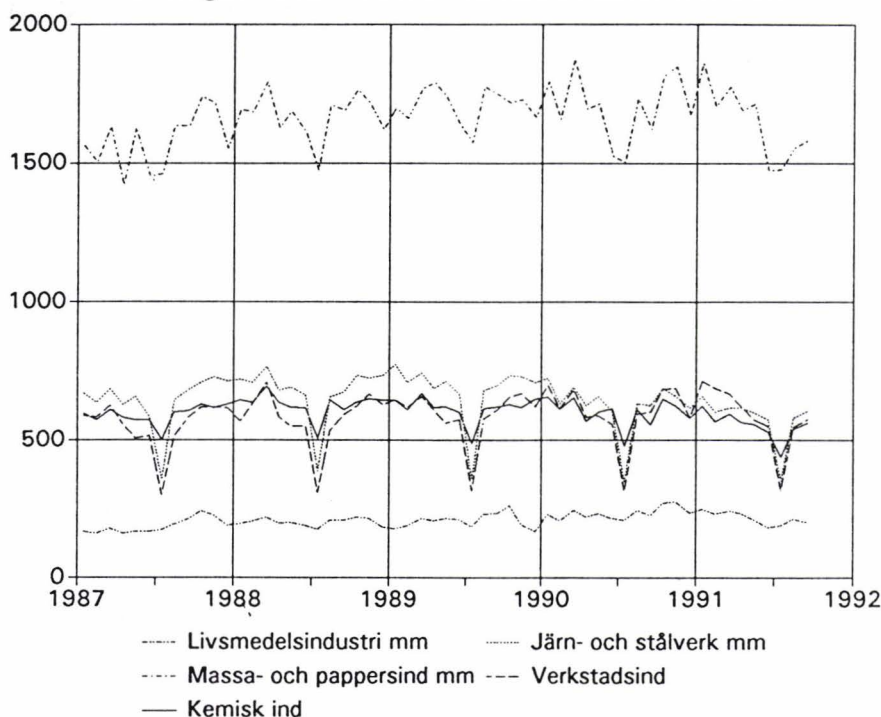
Kemisk industri m m: Kemisk industri, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri (SNI 35)

Järn- och stålverk m m: Järn-, stål- och metallverk (SNI 37)

Verkstadsindustri: Verkstadsindustri (SNI 38)

Övrig industri: Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri (SNI 32). Trävaruindustri (SNI 33). Jord- och stenvaruindustri (SNI 36). Annan tillverkningsindustri (SNI 39). Dessutom ingår här ej branschfördelad småindustri.

Elanvändningen för de mest förbrukande industribranscherna. GWh

Import och export

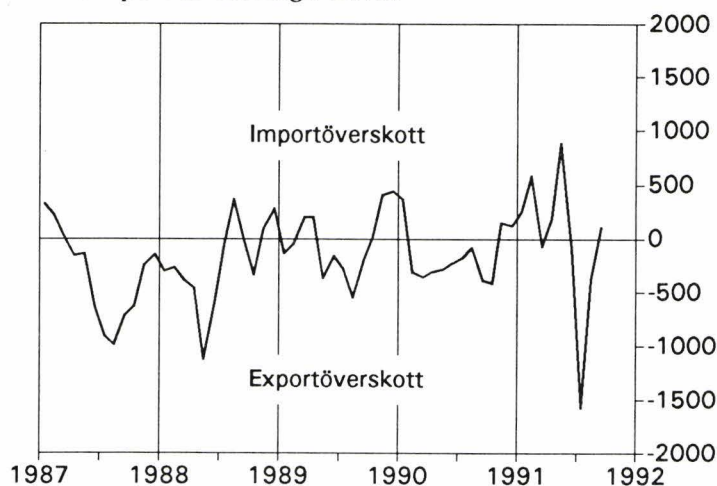
Definitioner och kommentarer

Mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige finns ett organiserat samarbete som syftar till att samordna elproduktionen mellan länderna. Denna samordning har gjort det möjligt att varje stund utnyttja den billigaste produktionsmetoden och på så sätt optimera elproduktionen mellan samtliga dessa länder.

Import och export av el

	Import September 91	Export September 91	Import- export Sep 91
	GWh	GWh	GWh
Danmark	106	51	55
Finland	30	104	-74
Norge	233	109	124
Samtliga länder	369	265	104

Nettoimport av elenergi. GWh.

Den månatliga elstatistikens uppläggning

Månadsstatistiken över elförsörjningen sammanställs i två etapper. Ungefär två till tre veckor efter mätmånadens slut utarbetas en snabbstatistik som innehåller uppgifter om produktion, import, export och överföringsförluster. Uppgifterna får vi från **Statens Vattenfallsverk** som tar fram dessa på uppdrag av **Samkörningsnämnden** som är ett samarbetsorgan för elkraftproducenter.

Efter ytterligare ungefär tre veckor (dvs 6 veckor efter mätmånadens slut) utarbetas statistik över elanvändningen hos

olika användare, främst industrin. Denna användarstatistik baseras på en urvalsundersökning. Samtidigt med dessa uppgifter föreligger säkrare uppgifter om produktionen m m än det som redovisades i snabbstatistiken. Det gör det möjligt att redovisa en mer utförlig statistik över elförsörjningen än vad snabbstatistiken tillåter.

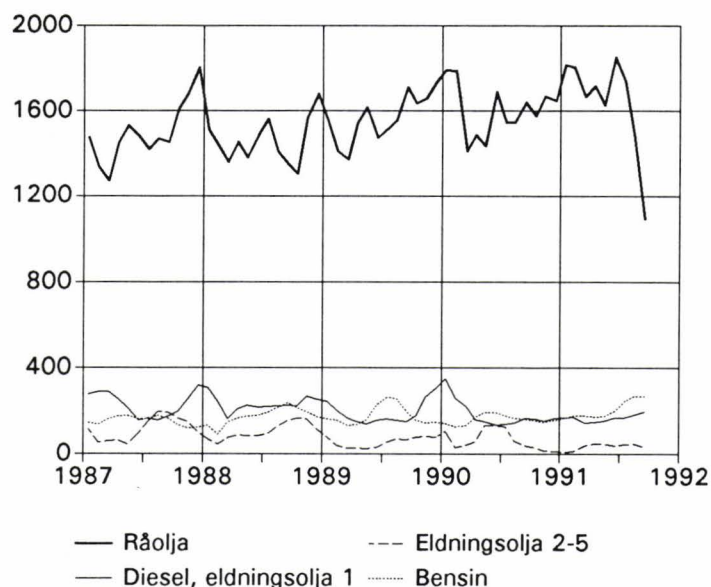
Uppgifterna i den månatliga elstatistiken revideras kontinuerligt varefter säkrare underlag finns tillgängligt, t ex årsstatistik.

$$1 \text{ GWh} = 1\,000 \text{ MWh} = 1\,000\,000 \text{ kWh}$$

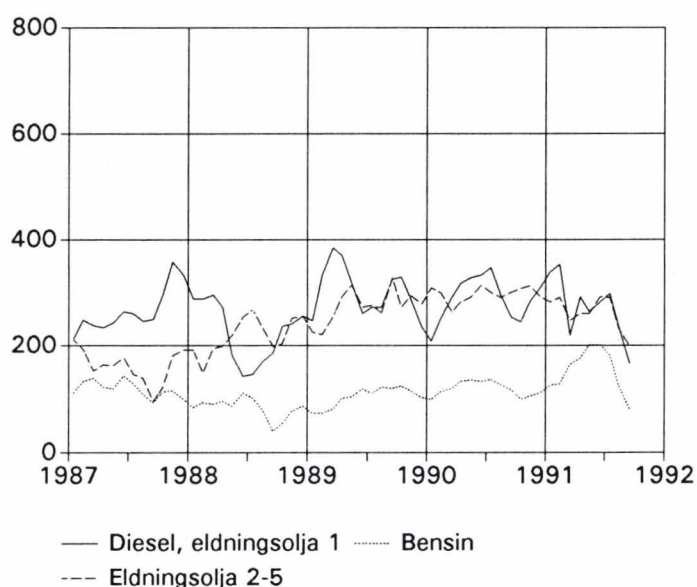
En gigawattimme (GWh) är ungefär så mycket el som 45 eluppvärmda småhus använder under ett år.

Import och export

Import av oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

Export av oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

Import av oljeprodukter

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Råolja*	850	-47	-1
Motorbensin	274	48	21
Diesel, eldningsolja 1	213	29	-19
Eldningsolja 2-5	22	-47	-53
Övrigt	85	-55	-28
Summa	1 443	-34	-5

* Inklusive toppad råolja.

Se kommentar om direktimporten på sidan 12 under statisti-
kens uppläggning.

I "övrigt" ingår lättoljor (utom motorbensin), flygfotogen,
andra mellanoljor samt halvfabrikat för vidare förädling i
raffinaderier.

Export av oljeprodukter

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Motorbensin	59	-56	14
Diesel, eldningsolja 1	97	-53	-2
Eldningsolja 2-5	164	-46	-7
Övrigt	16	-79	8
Summa	336	-54	-1

I "övrigt" ingår lättoljor (utom motorbensin), flygfotogen, andra
mellanoljor, råolja samt halvfabrikat för vidare förädling i
raffinaderier.

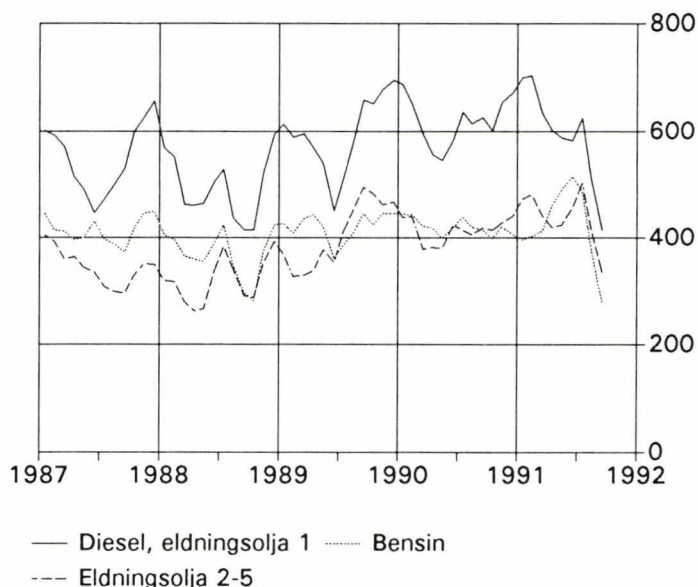
Produktion och totala leveranser

Produktion av oljeprodukter

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Motorbensin	204	-45	-1
Diesel, eldningsolja 1	325	-40	-1
Eldningsolja 2-5	240	-44	4
Summa	769	-43	0

Exkl. egenförbrukning

Produktion av oljeprodukter inom landet, 1 000-tal kubikmeter. Glidande medeltal

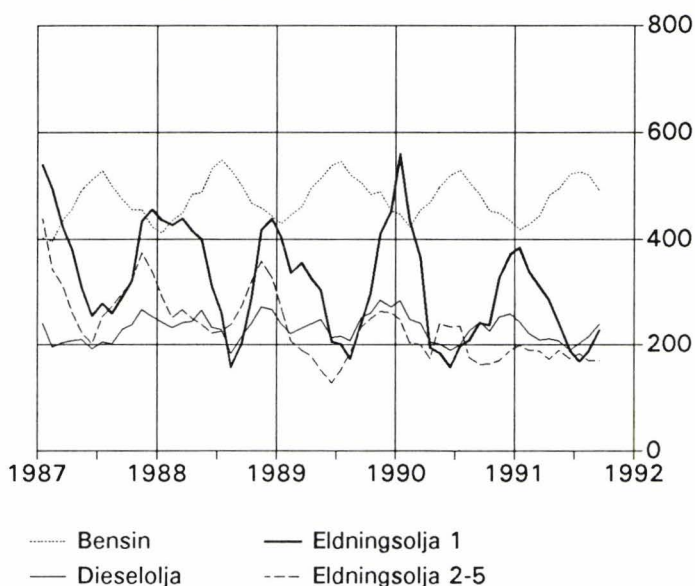

Leveranser av olika oljeprodukter

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Flygfotogen	68	-19	-7
Motorbensin	472	7	-2
Dieselbrännolja	236	18	-8
Eldningsolja 1	248	38	-11
Eldningsolja 2-5	169	1	-18
Övrigt	47	81	-2
Summa	1 241	13	-8

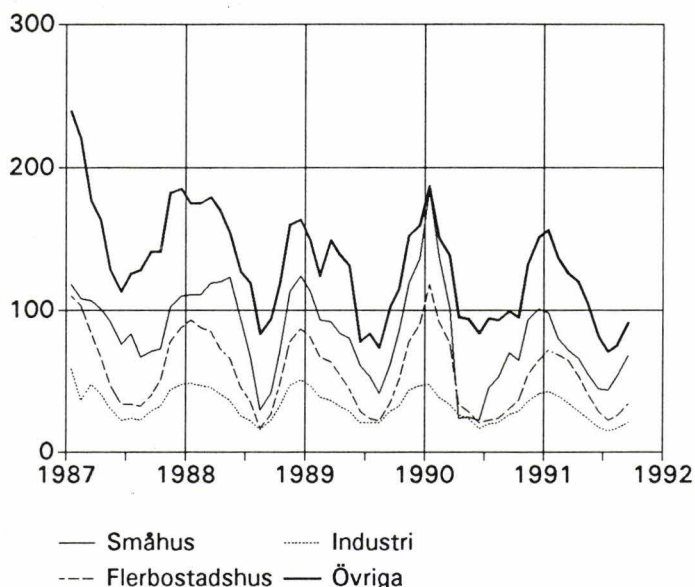
I "övrigt" ingår lättoljor utom motorbensin och mellanoljor utom flygfotogen.

Leveranser av olika oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter. Glidande medeltal

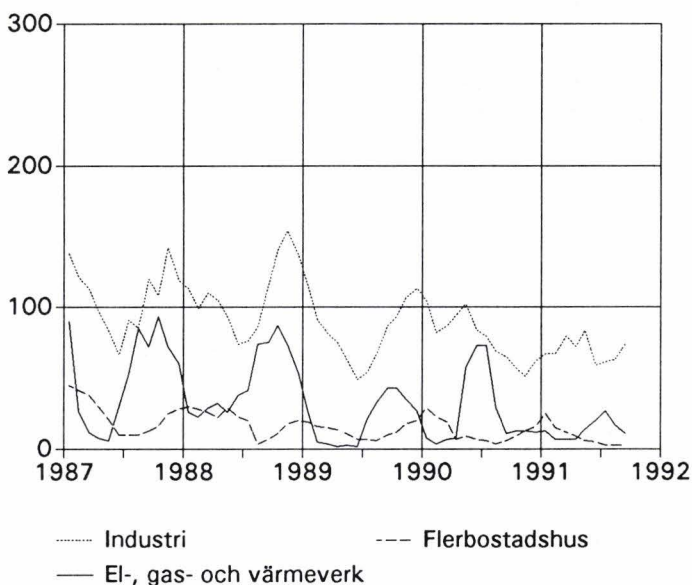

Leveranser till användare

Leveranser av eldningsolja 1, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

Leveranser av eldningsolja 2–5, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

Statistikens uppläggning

Den månatliga statistiken över oljeförsörjningen baseras på uppgifter från oljehandelsföretagen. Dessutom ingår direktimport till förbrukare inom industri samt el- och värmeverk. Statistiken syftar till att totalt täcka tillförsel och leveranser till den inhemska marknaden. Viss undertäckning kan dock förekomma beroende på svårigheter att i statistiken för den senaste

Leveranser av eldningsolja 1 till olika användare

	September 1991	Senaste mån. jämfört med samma mån föregående år	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.
	1 000-tal kbm	%	%
Industri	22	1	–9
Småhus	77	71	–15
Flerbostadshus	39	65	–11
Utrikes sjöfart	15	2	–17
Övriga	97	28	–7
Totalt	248	38	–11

I "övriga" ingår jordbruk, fiske, el-, gas- och värmeverk, samfärdsl utom utrikes sjöfart, offentlig förvaltning och service-näringar.

Leveranser av eldningsolja 2–5 till olika användare

	September 1991	Senaste mån. jämfört med samma mån föregående år	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.
	1 000-tal kbm	%	%
Industri	88	40	–23
El-, gas- och värmeverk	2	–91	–59
Flerbostadshus	4	–23	–32
Utrikes sjöfart	51	0	25
Övriga	25	–6	–18
Totalt	169	1	–18

I "övriga" ingår jordbruk, fiske, samfärdsl utom utrikes sjöfart, offentlig förvaltning, servicenäringar och småhus.

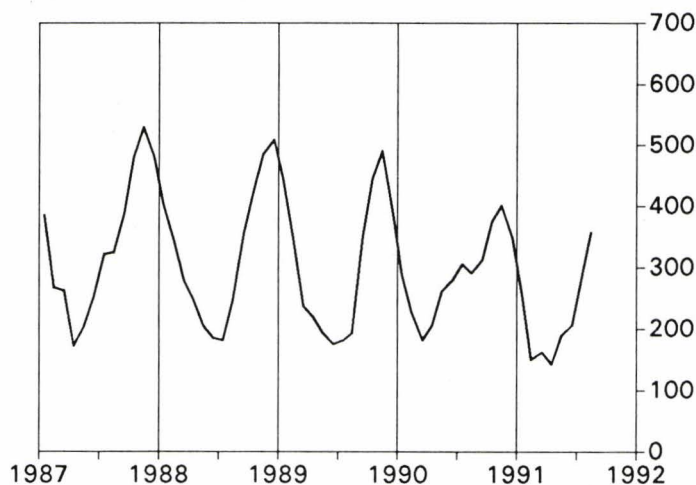
månaden täcka in den totala volymen av tjocka eldningsoljor (nr 2–5) som direktimporteras. Sådana mätfel kan korrigeras först med någon månads eftersläpning. Detta innebär att de uppgifter om tjocka eldningsoljor som redovisas för den senaste månaden är behäftade med större osäkerhet än uppgifterna för övriga oljeprodukter.

Import och förbrukning

Import av stenkol

	Augusti 1991	Senaste mån. jäm- fört med samma mån före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal ton	%	%
Stenkol	443	25	-11

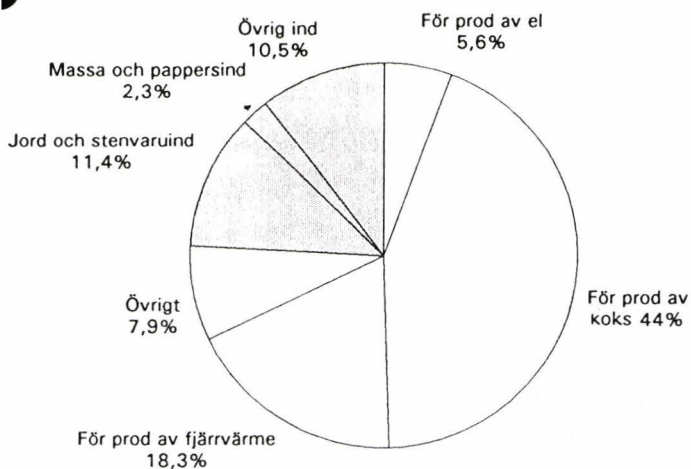
Import av stenkol, 1000-tal ton. Glidande medeltal

Definitioner och kommentarer

Importuppgifterna hämtas från utrikeshandelsstatistiken, där även vissa typer av stenkol specificeras. Genom ändrade indelningsgrunder redovisas här från januari 1988 endast den totala stenkolsimporten. Här ingår dock ej stenkolsbriketter (som importeras i små mängder). Brunkol som har ett lägre energiinnehåll än stenkol importeras i mycket små mängder och redovisas inte heller här.

Förbrukning av stenkol 2:a kvartalet 1991, 1 000-tal ton

Förbrukningsuppgifterna insamlas i den kvartalsvisa bränslestatistiken som är en urvalsundersökning. Uppgiftslämnare är arbetsställen inom gruvor och mineralbrott, tillverkningsindustri samt el-, gas- och värmeverk. Uppgifterna för övriga kategorier baseras på leveransstatistik från kolhandeln. Skillnaden mellan importerade mängder och förbrukning beror till största delen på lagerförändringar och att uppgifterna enbart avser förbrukningen för energiändamål.

Indelningen i förbrukargrupper är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här nedan redovisas fullständiga benämningar för de olika kategorierna i diagrammet.

Prod av fjärrvärme och el: El-, gas- och värmeverk (SNI 41)

Prod av koks: Koksverk (del av SNI 354 099)

Jord- och stenvaruind: Jord- och stenvaruindustri (SNI 36)

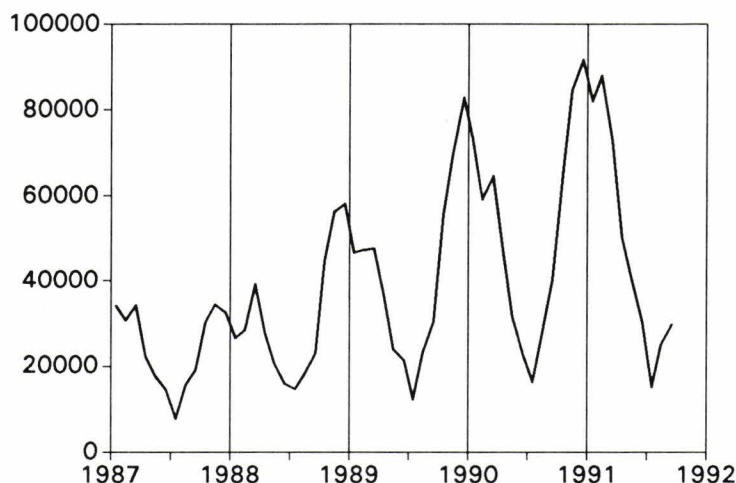
Massa- och pappersind: Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri (SNI 34)

Övrig ind: SNI 2, 31, 32, 33, 35, 37, 38 och 39. För SNI 32, 33 och 39 finns ingen förbrukning av stenkol redovisad. Benämningarna redovisas på sid 6.

Övrigt: Omfattar Byggnadsverksamhet (SNI 5). Varuhandel, restaurang- och hotellverksamhet (SNI 6). Samfärdsl, post- och telekommunikationer (SNI 7). Bank- och försäkringsverksamhet, uppdragsverksamhet (SNI 8). Offentlig förvaltning och andra tjänster (SNI 9) samt hushåll (bostäder).

Import och leveranser

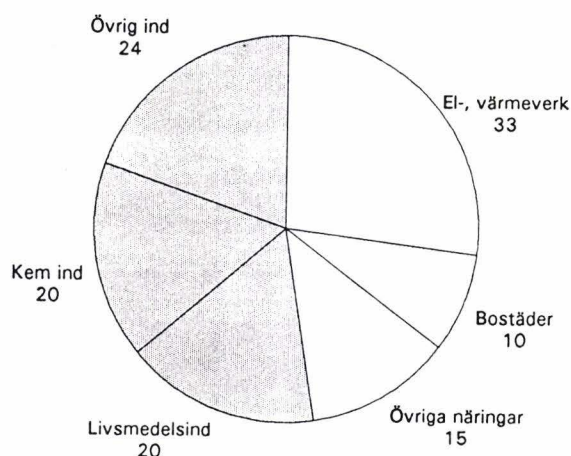
Import av naturgas, 1 000-tal kubikmeter

Import av naturgas

	September 1991	Senaste mån. jämfört med samma mån föregående år	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.
	1 000-tal m³	%	%
Naturgas	29 667	-26	14

Leveranser av naturgas 2:a kvartalet 1991 fördelat på förbrukarkategorier, i miljoner kubikmeter

Definitioner och kommentarer

I juni 1985 kopplades det nya svenska ledningsnätet för distribution av naturgas samman med det danska naturgasnätet. Under tredje kvartalet 1985 började naturgas i mer betydande omfattning levereras till konsumenter i sydvästra Skåne. Uppgifter över naturgasförsörjningen insamlas från berörda distributionsföretag fr o m denna period.

Skillnaden mellan total importvolym och de totala leveranserna till konsumenter utgörs i huvudsak av naturgas för initialfyllnad av ledningsnäten samt volymförändringar p g a tryckutjämning. Skillnaden inkluderar även förbrukning för drift av naturgasnätet samt förluster.

Tillförsel och användning av naturgas redovisas genomgående i volym vid normaltryck och 0° C. I kurvdiagrammet ovan redovisas faktiska (ej utjämnade) värden.

Grupperingen av industrin är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här följer en redovisning av vad som ingår i diagrammets delgrupper.

Kemisk industri: Kemisk-, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri (SNI 35)

Livsmedelsindustri: Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri (SNI 31)

Övrig industri: Gruvor, mineralbrott, tillverkningsindustri (SNI 2+3) utom SNI 31 och SNI 35 enligt ovan. Dessutom ingår ej branschfördelad småindustri.

Bakgrundsinformation

Under rubriken "Energiprisindex" redovisas prisutvecklingen i olika led för våra viktigaste energivaror. Prisuppgifterna hämtas från (1) importprisindex (2) producentprisindex, hemmamarknadsdelen (3) prisindex för inhemsk tillgång samt (4) konsumentprisindex. Som jämförelse har även medtagits de 4 nämnda indexserierna rensade från energivaror.

Importprisindex (IMPI) omfattar i princip alla varor som importeras till Sverige. Elström och kärnbränsle ingår dock inte i urvalet. Importprisindex för energivaror omfattar råolja, kol, eldningsolja och drivmedel. Prisuppgifterna som inhämtas från ett urval av importörer, avser importpriser, cif.

Producentprisindex omfattar i princip alla varor som produceras av svenska industriföretag (gruvbrytning och tillverkningsindustri). Den är uppdelad i en hemmamarknadsdel och en exportdel. Här redovisas endast hemmamarknadsdelen (HMPI). HMPI för energivaror omfattar eldningsolja och drivmedel samt el. El ingår dock ej i den totalindex som redovisas för HMPI. Prisuppgifterna som inhämtas från ett urval av producenter avser företagens försäljningspriser på svenska marknaden, exkl skatter.

Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI) omfattar i princip alla varor som förbrukas inom landet. Den beräknas genom sammanslagning av HMPI och IMPI, för importvarorna görs dock tillägg för tullar. Totala ITPI baseras på priser exkl skatter. ITPI för energivaror är emellertid baserad på oljebolagens försäljningspriser inkl energiskatter. De energivaror som ingår är eldningsolja och drivmedel. Däremot ingår ej elström eller gas.

Konsumentprisindex (KPI) avser att belysa den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata konsumtionen. Den omfattar både varor och tjänster, medan de tre tidigare nämnda indexserierna endast omfattar varor. KPI mäter förändringar i de priser som konsumenten får betala. Den baseras därför på priser inkl moms och andra varuskatter till skillnad från de tre ovannämnda serierna som, (med undantag från ITPI för energivaror) baseras på priser exkl varuskatter. I KPI för energivaror redovisas prisutvecklingen för eldningsolja (egnahm), bensin och elström. Däremot redovisas inte prisutvecklingen för fjärrvärme (egnahm) och hushållsgas, som dock ingår i varuurlvalet till KPI. Även dessa energivaror har dock exkluderats vid beräkning av konsumentprisindex totalt exkl energivaror.

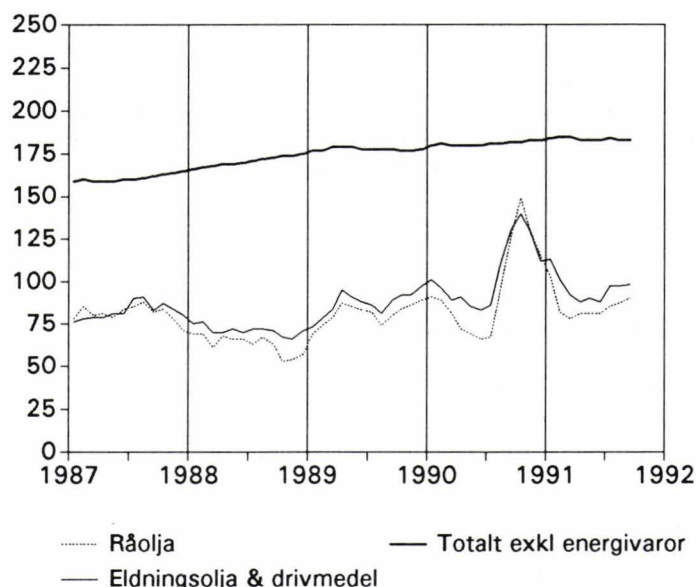
IMPI, PPI, ITPI och KPI, totalt och för olika varugrupper publiceras månatligen i Statistiska meddelanden (SM) serie P. Utförligare beskrivning av indexarnas uppbyggnad finns i * Appendix till SM P 1981:4.10 (IMPI, PPI och ITPI) resp P 15 SM 8701, Konsumentprisindextal.

En beskrivning av olika indexserier och deras användning lämnas i Prisindex i producent- och importled, innehålls- och metodbeskrivning, augusti 1986.

Energiprisindex

Importprisindex

Importprisindex 1980 = 100

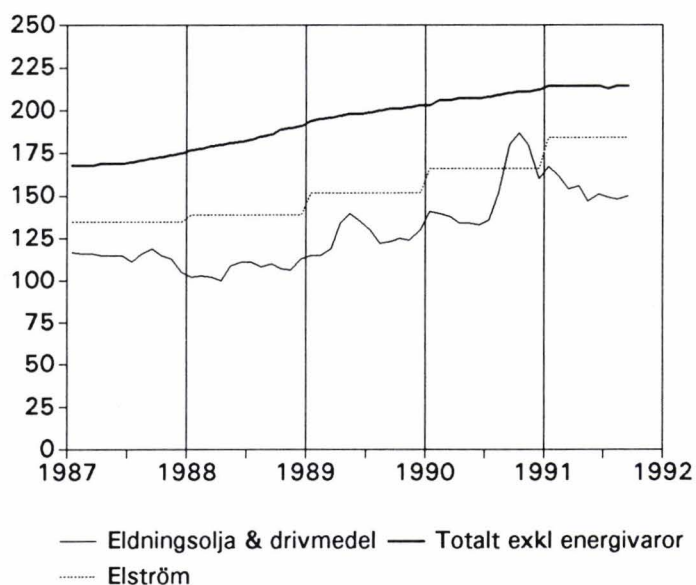

Importprisindex 1980 = 100

	September 1991	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån.	Senaste mån. jämfört med samma mån. föregående år
		%	%
Kol	110	-2,1	23,1
Råolja	90	3,4	-29,1
Eldningsolja 4-5	85	0,1	-16,1
Diesel & eldningsolja 1	93	2,6	-17,9
Bensin	100	0,0	-35,2
Eldningsolja & drivmedel	98	1,2	-25,2
Totalt	164	0,3	-2,4
Totalt exkl energivaror	183	0,1	0,8

Producentprisindex

Producentprisindex, hemmamarknaden 1980 = 100

Producentprisindex, hemmamarknaden 1980 = 100

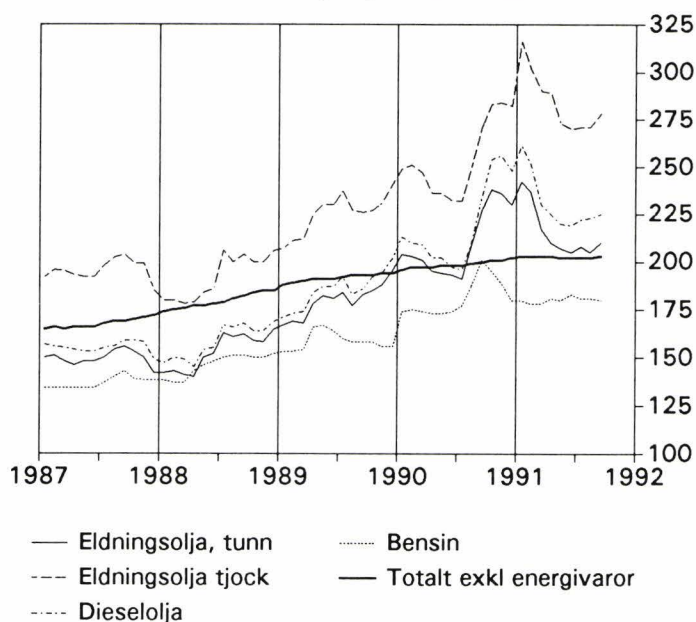
	September 1991	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån.	Senaste mån. jämfört med samma mån. föregående år
		%	%
Eldningsolja 4-5	144	6,1	-18,4
Eldningsolja 1	131	0,8	-18,6
Diesel	149	2,7	-10,6
Bensin	143	0,0	-23,7
El	184	0,0	10,9
Eldningsolja & drivmedel	150	1,1	-16,8
Totalt	212	0,1	1,2
Totalt exkl energivaror	214	0,1	1,9

Prisindex för inhemsk tillgång

Prisindex för inhemsk tillgång 1980 = 100

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån.	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år
		%	%
Eldningsolja 1	210	2,5	-7,6
Eldningsolja 4-5	278	2,6	2,6
Diesel	225	0,7	-3,9
Bensin	180	-0,2	-10,2
Totalt	191	0,2	-0,5
Totalt exkl energivaror	203	0,1	1,4

Prisindex för inhemsk tillgång 1980 = 100

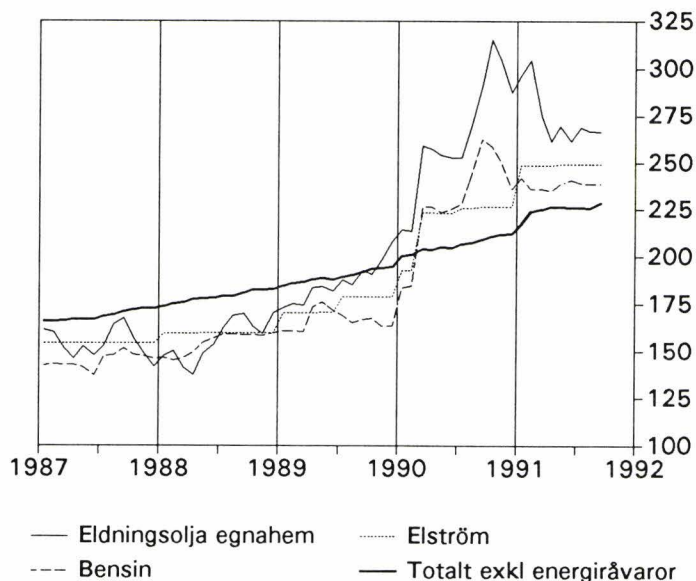

Konsumentprisindex

Konsumentprisindex 1980 = 100

	September 1991	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån.	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år
		%	%
Eldningsolja egna hem	266,2	-0,2	-8,7
Bensin	238,6	0,0	-9,0
El	249,1	0,0	10,2
Konsumentprisindex totalt	229,2	1,1	8,3
Totalt exkl energivaror	228,5	1,2	9,3

Konsumentprisindex 1980 = 100

1) Index tal för tidigare månader kan erhållas från SCB, sektionen för konsumentprisindex, tfn 08-783 40 00.

"1 mars 1990 infördes moms på energivaror".

Exempel på specialrapport

Energirapporter med förbättrad tidsserieanalys

Specialrapporter med energistatistiska månadsdata kommer att kunna beställas från SCB från årsskiftet. Rapporterna kommer att innehålla dels tabeller med originaldata dels analyser av tidsserier så att utvecklingen över en tioårsperiod visas i diagram.

Beställaren bestämmer själv vilka tabeller och analyser som skall ingå i specialrapporten. Nedan visas exempel på hur några sidor i en sådan rapport kan se ut.

Tidsserieanalysen har förbättrats jämfört med den som förekommer i nuvarande månadsrapport i SM-serie E. För specialrapporterna har en metod valts där tidsserien först dagkorrigeras och därefter säsongrensas och utjämnas. Metodvalet motiveras av att tidsserierna i el- och oljestatistiken har kraftig och oregelbunden säsongvariation. *Metodbeskrivning medföljer rapporter som innehåller analysavsnitt.*

Elanvändningen - originaldata

Tabell Elanvändningen fördelad på användargrupper, GWh

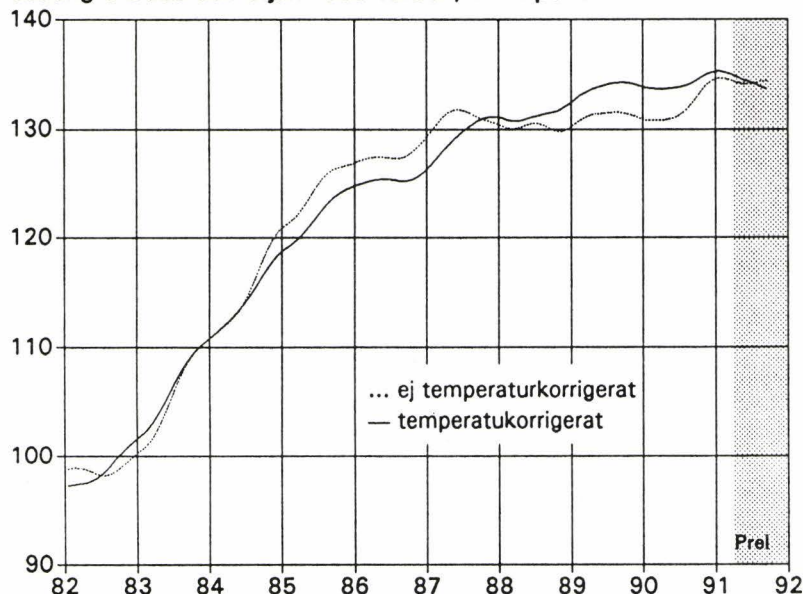
	Industri inkl el till sk avkopp- lingsbara elpannor	El-, gas- och värme- verk	Järnvägar, spårvägar	Bostäder, service mm	Överför- ningsför- luster	Total el- använd- ning inom landet	Därav el till sk avkopp- lingsbara elpannor
1982	39 368	2 089	2 284	40 407	7 678	91 826	1 341
1986	48 538	4 818	2 616	63 665	9 389	129 026	2 294
1987	51 677	7 220	2 633	65 844	9 977	137 351	5 701
1988	53 505	8 461	2 608	64 241	9 688	138 503	7 598
1989	54 141	8 555	2 510	63 720	9 450	138 376	7 883
1990(prel)	53 727	11 225	2 463	63 550	9 424	140 392	9 630
1989							
Okt	4 796	928	214	5 552	781	12 271	797
Nov	4 779	857	227	6 452	972	13 287	637
Dec	4 635	869	238	7 755	1 151	14 648	580
1990							
Jan	4 918	1 005	238	7 364	1 155	14 680	885
Feb	4 460	1 001	209	5 853	833	12 357	793
Mar	4 961	1 130	234	5 959	948	13 232	929
Apr	4 417	1 016	199	5 071	732	11 435	806
Maj	4 515	811	208	4 192	631	10 357	733
Jun	4 174	662	177	3 399	511	8 924	599
Jul	3 274	555	156	3 657	466	8 108	484
Aug	4 513	633	177	3 593	560	9 476	542
Sep	4 331	865	200	4 663	652	10 711	756
Okt	4 875	1 016	209	5 644	844	12 588	917
Nov	4 889	1 234	222	6 588	1 014	13 948	1 041
Dec	4 400	1 297	234	7 567	1 078	14 576	1 145
1991							
Jan	4 898	1 529	220	7 436	1 206	15 289	1 246
Feb	4 542	1 281	231	7 319	1 084	14 457	1 124
Mar	4 683	1 151	227	6 776	975	13 812	1 092
Apr	4 455	939	213	5 602	732	11 940	884
Maj	4 372	624	199	5 061	611	10 867	570
Jun	3 962	322	182	4 331	495	9 292	200
Jul	3 201	362	157	3 736	411	7 865	367
Aug	4 077	400	181	3 821	538	9 017	388
Sep	4 205	483	193	4 394	677	9 952	442

Exempel på specialrapport

Elanvändningen - analys av utvecklingen

Total elanvändning, data tom september 1991

Säsongrensade och utjämnade värden, TWh per år

Motsvarande analys kan även erhållas för olika användargrupper som exempelvis industri och bostäder, service mm

Metodbeskrivning medföljer rapporter med analysavsnitt

Syftet med att analysera elanvändningen över tiden är att beskriva hur elbehovet utvecklats på lite längre sikt (10 år) och på kort sikt. Vid analysen har elanvändningen definierats på följande sätt:

Total elanvändning

Elanvändning inom landet inklusive överföringsförluster men exklusive el till sk avkopplingsbara elpannor. Leveranser till avkopplingsbara elpannor förekommer endast då kraftbalansen är god och medräknas inte i den prima elanvändningen.

Industri (SNI 2-3)

El till sk avkopplingsbara elpannor ingår inte.

Bostäder, service mm

Bostäder, service mm består av bostäder, butiker, kontorsfastigheter, skolor, sjukhus mm.

Elanvändningen för denna grupp beräknas som följande restpost:

Total elanvändning minskad med:

användning inom industri (SNI2-3), el-, gas-, och värmeverk (SNI 41), järnvägar SNI(7111, 7112) samt överföringsförluster

Temperaturkorrigerad elanvändning

Gruppen bostäder service mm korrigeras för effekten av utetemperaturens avvikelse från periodens normaltemperatur. Korrektionen bygger på en skattning av sambandet mellan elförbrukning och avvikelse från normal utomhustemperatur. Med total temperaturkorrigerad elanvändning avses summan av temperaturkorrigerad elanvändning för gruppen bostäder, service mm och elanvändningen inom övriga grupper.

Elanvändningen fördelad på användare, TWh per år

Temperaturkorrektion av total elanvändning och bostäder mm

	Totalt	Industri	Bostäder, service mm	Övrigt
1982	98,2	38,9	47,4	11,9
1986	125,4	48,0	61,3	16,1
1990	133,6	50,9	66,3	16,4

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden i TWh per år:

90 sep	134,3	50,7	66,8	16,8
91 mar	135,0	49,9	68,8	16,3
91 sep	133,6	49,1	69,3	15,2

Skattningarna för september 91 är preliminära och kan bli reviderade med ca $\pm 1\%$.

De säsongrensade och utjämnade månadsvärdena har multiplicerats med 12 för att bli jämförbara med årsvärden uttryckta i TWh per år.

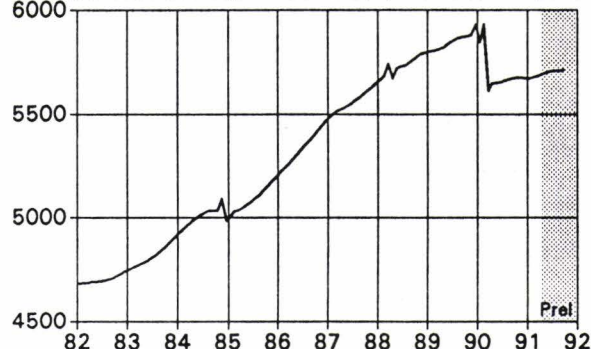
"Övrigt" i tabellen avser förbrukningen inom SNI 4 och 7111-7112, dvs värmeverk, järnvägar mm., dessutom ingår överföringsförluster.

Av diagrammet ovan framgår att under perioden med kalla vintrar (84/85 - 86/87) var elanvändningen 2-3 TWh/år högre än om vintrarna varit normala. Under de tre varma vintrarna 87/88 - 89/90 var elanvändningen lägre. Nedgången under det senaste halvåret förklaras främst av att elförbrukningen inom industrin minskat till följd av lågkonjunkturen.

Den totala elanvändningen efter temperaturkorrektion ökar långsiktigt med 3 TWh per år.

Motorbensin - leveransernas utveckling

Leveranser av motorbensin för slutlig förbrukning - september 1991
Säsongrensade och utjämnade värden, 1 000-tal m³ per år
6000

Leveranser av motorbensin till slutliga förbrukare, 1000-tal m³

1982	4 712
1986	5 317
1990	5 630

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden
i 1000-tal m³ per år:

90 sep	5 673
91 mar	5 685
91 sep	5 711

Skattningen för september 91 är preliminär och kan komma att revideras med ca $\pm 1\%$.

De säsongrensade och utjämnade månadsvärdena har multiplicerats med 12 för att bli jämförbara med årsvärdena.

Det normala mönstret vid en bensinprishöjning är att leveranserna är högre än normalt före höjningen och lägre än normalt efter höjningen. I samband med prishöjningarna under 1984 (10%), 1988 (7%) och dec 89/jan 90 (12%) kan man se denna typ av kortvarig effekt på leveranserna av bensin.

I samband med den stora prisökningen med 22.5% i mars 1990 då bensinen belades med moms kan man dels se denna kortvariga effekt men även en långsiktig effekt som innebär att nivån på leveranserna av motorbensin sjönk. Denna nivåsenkning kan uppskattas till ca 4%.

Motorbensin - originaldata

År	Leveranser till slutliga förbrukare, 1000-tal m ³	Medelpris, blyfri 95 oktan, öre per liter
1982	4 712	1 387
1986	5 317	1 409
1989	5 949	458
1990	5 630	628

1989

Sep	483	459
Okt	491	461
Nov	481	450
Dec	535	449

1990

Jan	380	504
Feb	467	506
Mar	422	620
Apr	477	621
Maj	510	610
Jun	512	618

Jul	542	626
Aug	536	669
Sep	443	722
Okt	465	710
Nov	447	688
Dec	428	647

1991

Jan	431	661
Feb	398	645
Mar	455	645
Apr	490	642
Maj	513	652
Jun	490	658

Jul	561	649
Aug	528	648
Sep	472	648

1) 96 oktan

Vill Du veta mer om specialrapporteringen?

Ja tack, jag vill ha mer information om de nya energirapporterna.

Namn _____

Företag _____

Adress _____

Postnr _____ Postadress _____

Telefon _____

Insändes till
Statistiska centralbyrån (SCB)
701 89 ÖREBRO
Fax 019-17 94 82

Telefon 019-17 60 00 Begär "Energistatistik"